

A selyemfényű puszpángmoly (*Cydalima perspectalis*) elleni védekezés lehetőségei

A selyemfényű puszpángmoly egy háromnemzedékes, hernyó alakban, az összeszótt csúcsi levelek között telelő faj.

Az áttelelő hernyók, az eddigi magyarországi tapasztalatok szerint, március vége és április közepe között aktivizálódnak (amikor a hőmérséklet eléri a 9-10 °C-ot). Az 1. nemzedék június elején, a 2. július végén-augusztus elején, míg a 3. szeptember 2. felében repül. Ettől évjáratonként kisebb nagyobb eltérések lehetnek különösen a 2., 3. nemzedék tekintetében, ezért mindenkinek egy kicsit nagyobb figyelmet kell fordítania a saját bokraira.

A Magyarországon ültetett puszpáng fajok és fajták között a károsítás tekintetében említésre méltó különbség nincs.

Védekezés metszéssel

Az áttelelő nemzedéknél a késő ősszel, illetve kora tavasszal elvégzett szakszerű metszéssel jelentős egyedszám csökkenést lehet elérni. Ilyenkor oda kell figyelni a kettesével-hármasával összeszótt levelekre, amik többnyire a hajtásvégeken figyelhető meg. Ezeket kell levágni, majd valamilyen módon elpusztítani (elégetés, szemétbe dobás).

Nagyobb mértékű rágások után is érdemes a puszpángot erősebben visszavágni, hogy regenerálódását elősegítsük (nagyon jó a megújuló képessége).

Védekezés növényvédő szerekkel

A hernyók elleni védekezésre kell törekedni (akkor nincs rágáskár)! A legfiatalabb hernyókat is meg lehet találni, csak oda kell figyelni, keresni kell a kettesével-hármasával összeszótt leveleket!

Növényvédő szerek közül hernyók ellen a neonikotinoidok, a kitinszintézis gátlók, piretroidok és a *Bacillus thuringiensis* készítmények alkalmazhatók.

Mi a felszívódó neonikotinoidok (ilyen szer pl: Mospilan 20 SG vagy az Actara 25 WG) mellett tesszük le a voksot, mivel az összeszótt levelek védelmében rágó molyt is el tudja pusztítani, tehát a legfiatalabb alaktól a legidősebbig mindent, ami eszik a puszpángból, ráadásul tartamhatása van.

A kitinszintézis gátlók ennél a károsítónál csak nagyon korlátozott időszakban fejtenek ki megfelelő védelmet (peterakás idején esetleg). Idősebb hernyók ellen közismerten hatástalanok. A puszpángmoly nál a fiatal hernyót, mivel levelek védelmében hámozgat, nem éri el. Tojások és lepkék elleni együttes védekezésre esetleg szóba jöhetnek (tojásrakás idején, amikor még a lepkék is repülnek) kitinszintézis gátló (pl: Dimilin 25 WP), piretroiddal kombinálva (pl: Decis 2,5 EC).

A *Bacillus thuringiensis* készítmények (pl: Dipel ES) megint csak nagyon korlátozott időszakban fejtenek ki hatásukat (fiatal hernyók ellen, amik védetten élnek, el sem éri őket a szer, mivel kontakt) és kijuttatva is nagyon rövid ideig őrzik meg hatékonyságukat (a zömük UV fényre bomlik).

A permetléhez ajánlott nedvesítőszerrel adni (jók a házi szerek is).

Törekedni kell a teljes lombzat befedésére, a szövedékek között is, tehát a permetezőkészüléket minél nagyobb nyomáson kell üzemeltetni.

Tarrágás

A bokrokat csak a legvégső esetben kell kivágni! Problémamentes kert nincs és igazából növény se. A fagyalon tripsz van, a babérmeggyen levéllyukacsosodást okozó gomba, a tűztövisen varasodás és aknázómoly, a borbolyán lisztharmit, a tiszafán áltakácsatka, a tujákon, hamisciprusokon 3-4 gombafaj, szú, és molyok... Remélem nem kell tovább sorolnom...

Akinek tarrágása van, az vágja vissza a bokrot vagy bokrokat. Nem kell tőre metszeni, de a száraz részeket el kell távolítani, és ha nem zavaró, még ez alá is lehetne menni. A bokrot, amennyire lehet, ki kell tisztítani. A vegetációs időszakban megfelelő vízellátás mellett már 10-14 nap múlva lehet látni, hogy a bokrok elkezdenek hajtani, ha 6 héten belül nem hajtanak ki, akkor el lehet gondolkodni a kivágáson. A téli időszakban hosszabb időt kell adni a növényeknek itt a határ a tavasz. Ha ekkor nem hajtanak ki, akkor jobb kivenni őket.

Az előző évben tarra rágott, de kihajtott bokrokra tavasszal fordítsanak nagyobb figyelmet mind a víz, mind a tápanyagellátás tekintetében, valamint az újabb károsítások megelőzése miatt is.

A növényeket alaposan át kell vizsgálni. Ha csak megállunk mellettük, a tojásokat, az összeszótt leveleket, de még a kisebb hernyókat sem fogjuk látni a levél fonákán. Az ágakat szét kell hajtani és a levelek fonákát is meg kell nézni. A hernyók alkonyati óráktól aktívabbak, inkább éjjel esznek (tömeges jelenlét és zavarás esetén nappal is), ekkor talán könnyebb őket észrevenni. A bábokat kb. a hajtás felső egyharmadánál, sokszor a leveles és levéltelen rész határán lehet megtalálni. Fertőzött helyeken a nappali órákban jó néhány imágó a bokrokban bújik meg, a bokrok megmozgatásával fel lehet őket zavarni.

Biztatásként elmondhatjuk, hogy egyre több parazitált bábót találunk. A saját és az Önök által beküldött megfigyelések is alátámasztják, hogy egyre több madárfaj szedi össze a selyemfényű puszpángmoly hernyóját.

Legyünk keserédesek, mint amilyen a magyar néplélek, hiszen minden rosszban van valami jó is:

- humán egészségügyi vonzatait eddig nem tapasztaltuk;
- nincs problémamentes növény (az akácról is ezt hisszük);
- ezen túl gyakrabban járunk a temetőbe, mert a sírokra ültetett puszpángnak is utána kellene nézni, ja persze a sírt le is lehet fedetni;
- néhány madárfajunk táplálékkínálata bővült;
- gazdagodott a faunánk és a puszpáng egyébként se honos Magyarországon.

Majd meglátjuk mennyire lesz veszélyes, mert az inváziós fajok megjelenésének és károsításának egy jellegzetes lefutási görbéje van, és a többség lecsendesedik. Egyelőre egy kicsit figyelmesebbnek és gondoskodóbbnak kell lennünk!